

[Početna Stranica](#) > ... > [Vaša Prava](#) > [Prava Maloljetnika U Sudskim Postupcima](#) > [Latvia](#)

Sadržaj omogućio

Latvija

Prava maloljetnika u sudskim postupcima

Latvija

1. Pravna sposobnost djeteta

U skladu s latvijskim pravom osobe koje su navršile 18 godina imaju pravnu sposobnost u građanskim postupcima. Predmete koji se odnose na maloljetnike pred sudom pokreću njihovi pravni zastupnici. Pravni zastupnici najčešće su djetetovi roditelji ili skrbnici.

U slučajevima propisanim zakonom, maloljetnici imaju pravo na samostalno ostvarivanje svojih građanskih postupovnih prava. U takvim slučajevima pravni zastupnici mogu biti uključeni kako bi maloljetniku pomogli u sudskim postupcima. Treba napomenuti da djeca imaju pravo slobodno izražavati svoja stajališta i u tu svrhu primati i slati sve vrste informacija te imaju pravo i biti saslušana u svim pravnim radnjama ili postupcima koji se odnose na njih. Ako dijete može formirati mišljenje, ono se mora uzeti u obzir u skladu s djetetovom dobi i zrelošću.

2. Pristup izmijenjenim sudskim postupcima

Rad sudova organiziran je kako bi se osiguralo da se predmeti koji uključuju zaštitu prava i interesa djeteta razmatraju kao hitni.

U slučajevima koji utječu na dijete, npr. u postupku razvoda braka, utvrđivanju roditeljstva djeteta i slično, zakonom se predviđa širok manevarski prostor za otkrivanje dokaza. Kako bi se djetetova stajališta razjasnila i podnijela sudu, općenito se uključuje nadležno općinsko tijelo, odnosno obiteljski sud koji čine posebno osposobljeni stručnjaci koji pojašnjavaju djetetova stajališta u poznatom okruženju.

3. Multidisciplinarni aspekti

Zaštita prava djece provodi se u suradnji s obitelji, tijelima središnje i lokalne vlasti, javnim organizacijama te drugim fizičkim i pravnim osobama.

U skladu sa Zakonom o zaštiti prava djece, suradnju između središnjih i lokalnih tijela državne uprave u pitanjima zaštite prava djece i obiteljskih prava iz njihove nadležnosti koordinira Ministarstvo socijalne skrbi.

Latvija ima poseban postupak (Uredba Kabineta br. 545 od 12. rujna 2017. o institucionalnoj suradnji u području zaštite prava djece) kojim se uređuje organizacija suradnje između tijela središnje i lokalne vlasti te nevladinih organizacija u tom području. Organizira se uz pomoć savjetodavnih kolegijalnih skupina osnovanih u općinama i Vijeća za suradnju u pitanjima djece. Među ostalim, skupine za suradnju ispituju pojedinačne predmete koji se odnose na moguća kršenja prava djece u slučajevima u kojima postoji potreba za brzim djelovanjem i suradnjom između nekoliko institucija, te u kojima situaciju ne može riješiti jedna institucija ili se pokazalo da ju je nemoguće riješiti tijekom duljeg razdoblja.

4. Osposobljavanje stručnjaka

Zakonodavstvom je predviđen širok raspon stručnjaka (suci, državni odvjetnici, odvjetnici, sudski izvršitelji i sudski psiholozi) koji procjenjuju stanje uma djeteta, zajedno s ovlaštenim javnim bilježnicima, policijskim osobljem koje radi s djecom itd. - koji moraju steći specijalistička znanja iz područja zaštite dječjih prava. Osposobljavanje sudaca u pitanjima koja se odnose na prava djece organizira Ministarstvo pravosuđa.

5. Interesi djeteta

U skladu sa Zakonom o zaštiti prava djece, prava i interesi djeteta imaju prednost u svim pravnim poslovima koji se odnose na dijete. U Latviji se u svim postupcima u koje su uključena djeca i koje provode institucije središnje ili lokalne vlasti, javne organizacije, druge fizičke ili pravne osobe, sudovi i druge institucije za provedbu zakona moraju prioritetno poštovati prava i interesi djeteta.

Sve fizičke i pravne osobe moraju štiti najbolje interese djeteta u svim pravnim radnjama i odlukama koje izravno ili neizravno utječu ili bi mogle utjecati na to dijete. Pri utvrđivanju najboljih interesa djeteta cilj bi trebao biti pronalaženje održivog rješenja za djetetovu situaciju, uzimajući u obzir posebne okolnosti i kriterije utvrđene zakonom.

6. Praćenje i provedba odluka u sudskim postupcima koji uključuju djecu

Čim sudska odluka koja utječe na prava i interese djeteta počne proizvoditi učinke ili ako se trebala odmah izvršiti, ali se to nije dogodilo, djetetov pravni zastupnik može sudskom izvršitelju dostaviti izvršni dokument. Sud djetetu ne šalje pojedinosti o presudi. Pretpostavlja se da će djetetovi roditelji ili skrbnik, u svojstvu pravnog zastupnika koji djeluje u najboljem interesu djeteta, objasniti sudsku presudu u skladu s djetetovom sposobnošću razumijevanja i priopćiti potrebne informacije o napretku u izvršenju odluke. Ako je to potrebno za provedbu odluka u stvarima koje proizlaze iz prava na skrbništvo i prava na kontakt, sudski izvršitelj surađuje s obiteljskim sudom i izdaje upute u cilju pružanja informacija potrebnih za izvršenje te sudjelovanja u postupku izvršenja.

7. Pristup pravnim lijekovima

U građanskim postupcima predmete koji uključuju maloljetnike vode njihovi pravni zastupnici, koji su obično roditelji ili skrbnici djeteta. Ako zakon dopušta maloljetnicima da neovisno ostvaruju svoja građanska postupovna prava, uključuju se i njihovi pravni zastupnici.

Predviđen je dodatni instrument zaštite za djecu izloženu obiteljskom nasilju. Ako je dijete meta nasilja ili prisilne kontrole, zahtjev za zaštitu u najboljem interesu djeteta može podnijeti ne samo jedan od djetetovih roditelja ili skrbnika, nego i obiteljski sud ili državni odvjetnik. To znači da, ako iz bilo kojeg razloga pravni zastupnik djeteta ne djeluje kako bi zaštitio prava djeteta, jedno od prethodno navedenih nadležnih tijela može podnijeti zahtjev sudu. Treba napomenuti da se zaštita od nasilja može zatražiti u bilo kojoj fazi građanskog postupka, uključujući i prije podnošenja tužbe.

8. Postupak posvojenja, uključujući međunarodno posvojenje

U Latviji maloljetna djeca mogu biti posvojena ako je to u njihovom najboljem interesu. Pravni temelji za posvojenje utvrđeni su u Građanskom zakonu. Postupak posvojenja utvrđen je uredbom Vlade. Sud odobrava posvojenje. Dijete se može posvojiti ako je prije odobrenja posvojenja stavljeno pod skrb i nadzor posvojitelja, a ustanova za skrbništvo koju je osnovalo lokalno tijelo – obiteljski sud – utvrdila je da su dijete i posvojitelj međusobno kompatibilni te ako postoje opravdani razlozi za vjerovanje da će posvojenje dovesti do stvarnog odnosa između djeteta i roditelja. Dijete koje je navršilo 12 godina mora dati svoj osobni pristanak na posvojenje.

Osoba koja želi posvojiti dijete mora podnijeti odgovarajući zahtjev obiteljskom sudu. Kako bi utvrdio prikladnost za posvojenje, obiteljski sud provodi istragu o posvojiteljskoj obitelji u skladu s postupkom posvojenja. Dijete može biti smješteno u posvojiteljsku obitelj odlukom obiteljskog suda.

U skladu s postupcima predviđenima zakonom, međudržavno posvojenje moguće je u odnosu na stranu državu koja je obvezana Haškom konvencijom od 29. svibnja 1993. o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim

posvojenjem te Konvencijom o pravima djeteta od 20. studenoga 1989., s kojom je Latvija sklopila bilateralni ugovor kojim se utvrđuju posebnosti uzajamne pravosudne suradnje u području inozemnog posvojenja. Međudržavno posvojenje u odnosu na stranu državu može se provesti nakon primitka mišljenja Povjerenstva za posvojenje u inozemstvu u kojem se zaključuje da je postupak međudržavnog posvojenja u skladu s načelima zaštite prava djeteta utvrđenima tim zakonodavstvom i da je u najboljem interesu djeteta.

■ Posljednji put ažurirano: 27/02/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.